

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-997

06.12.2019

**Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сфері
зв'язку та інформатизації**

Надсилаємо адресований Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації депутатський запит народного депутата України Федина С. Р., оголошений на засіданні Верховної Ради України 6 грудня 2019 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

 Дмитро РАЗУМКОВ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5

№ 94/04

« 3 » серпня 2019 р.

Кабінет Міністрів України

Служба безпеки України

**Національна рада з питань
телебачення і радіомовлення**

✓ **Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сфері
зв'язку та інформатизації**

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Щодо низького рівня охоплення
українськими радіостанціями і
телебаченням підконтрольних Україні
територій Донецької та Луганської областей*

До мене, як народного депутата України, звертаються представники громадських організацій, медіа та мешканці підконтрольних Україні територій Донецької та Луганської областей щодо відсутності радіомовлення та телебачення на цих територіях. У зверненнях зазначається про те, що місцеве населення вимушене дивитися лише телепродукт з ОРДЛО.

Про те, що українське телебачення та радіо частково відсутні у Станиці Луганській, Сватовому, Біловодську, Міловому, Новопскові та Лисичанську Луганської області, замість них на частотах ведуть мовлення пропагандистські радіостанції і телеканали, розташовані на окупованій території, також зазначають колектив «UA:Донбас» та регіональна організація Національної спілки журналістів України у зверненні до перших осіб держави.

Також у своїх зверненнях представники громадськості зазначають про те, що мешканці цих територій, які перебувають в постійному інформаційному полі ворога, і погляди мають відповідні – проросійські. В Торецьку, наприклад, присутнє радіо з окупованих територій. Люди в маршрутках постійно слухають новини «ДНР» і привітання «громадянам

республіці». Це залишає тисячі громадян у коконі уявної «ДНР» і легітимізує сепаратизм у їхній свідомості. Пропаганда «руського міра» на цих каналах навіть не приховується, а ненависть до України б'є ключем. Українські військові – це не інакше як бойовики і терористи, і це саме вони регулярно порушують мирні домовленості, обстрілюючи мирні міста і села.

Виконавчий директор Українського інституту медіа та комунікації щодо ситуації з сигналами телекомунікацій, зазначає про те, що це є проблемою вже більше п'яти років, особливо в прифронтовій зоні. Є місця, де до цього часу домінує російське та «сепаратистське» мовлення. Населення Луганської та Донецької областей продовжує дивитися російські телеканали, часто через супутникові антени.

Представники Луганської ОДА, коментуючи цю ситуацію, зазначають про те, що залишати без телерадіомовлення регіон, де ведуться бойові дії, – рішення на межі державної зради і воно нічим не виправдовується.

За інформацією Національної ради з питань телебачення і радіомовлення – аналіз охоплення вітчизняними радіостанціями прикордонних територій показав достатньо низький рівень охоплення. Подекуди взагалі відсутність українського радіомовлення на зазначених територіях. І це, безперечно, небезпечний сигнал, оскільки це все негативно впливає на стан нашої інформаційної безпеки. Як свідчать дані дослідження, деякі райони областей України зовсім не охоплені українським радіо це зокрема Білокуракинський район Луганської області, Золочівський, Дергачавський, Дворічанський райони Харківської області.

Аудит Нацради показав і недостатню кількість кабельних мереж у прикордонних районах, що також негативно впливає на стан інформаційної безпеки. Середнє медіанне значення концентрації кабельних мереж дорівнює 29%. Складною є ситуація в північних прикордонних районах Луганської області - 7%, а також у прикордонних районах Миколаївської - 10%, і Житомирської - 11%.

Як відзначають у Нацраді, ситуацію з українським телерадіомовленням на прикордонних територіях погіршує домінування російських телеканалів на супутникових ретрансляторах. Так, за даними дослідження, українське супутникове телебачення представлене здебільшого на 4 супутникових ретрансляторах, а російське - на 14. Таким чином, і кількість програм держави-агресора вдвічі більша - 248 проти 126.

Згідно з соціологічними опитуваннями, абсолютна більшість жителів України – 86% – отримують інформацію про ситуацію в країні і світі від українських телеканалів, ще 5% – від російських. Тож саме ТБ сьогодні є основним чинником, який формує світогляд пересічного українця. І, відповідно, його політичний вибір.

На підконтрольних Україні територіях Донецької та Луганської областей залежність від «телевізора» ще відчутніша, адже тут є серйозні проблеми з доставкою періодики, та й покриття мобільним інтернетом не найкраще. Отже, телевізор для більшості – основне джерело інформації.

Водночас цей регіон унікальний тим, що населення тут перебуває під перехресним впливом одразу трьох сигналів: українського, російського і самопроголошених «ДНР/ЛНР».

Зі слів фахівців Міністерства інформаційної політики України у 2018 році на Донбасі в експериментальному порядку було введено в експлуатацію систему «Серпанок», яка здатна придушувати телерадіомовлення з ворожого боку – не тільки звичайне цифрове та аналогове ефірне мовлення у визначених каналах, а й супутникові передачі. Працювати над цією системою почали ще у 2016-му, хоча перша тестова «глушилка» працювала на лінії фронту ще з 2015 року. На це було виділено, майже 50 млн. гривень. Але ця система інколи глушить навіть українські телеканали тому її відправили на переналаштування.

У зв'язку з тим, що, за міжнародними документами, частоти на прикордонних та окупованих територіях належать Україні, відповідно, ми маємо право розпоряджатися ними в своїх інтересах. Тобто Україна має право глушити ворожі сигнали.

Відповідно до зазначеного постає питання: чи може Україна захистити своє інформаційне поле від ворожого контенту?

Керуючись статтею 86 Конституції України та статтею 15 ЗУ «Про статус народного депутат України»,

ПРОШУ:

1. Вирішити питання охоплення українськими радіостанціями і телебаченням прикордонних територій України, зокрема підконтрольних Україні територій Донецької та Луганської областей, на належному рівні.

2. Вирішити питання захисту інформаційного поля України від ворожого контенту.

Народний депутат України

Софія ФЕДИНА
посв. №190